

[Forsvarsministeren.]

på solidaritetsprincippet? Eller foreligger der fyldestgørende klarhed over konsekvenserne af Danmarks medlemskab af De Forenede Nationer og de forpligtelser, dette kan medføre i en given situation? Jeg tror, at der i internationale affærer af denne natur er nogenlunde lige store muligheder for at få fyldestgørende klarhed over konsekvenserne af de beslutninger, der træffes, hvadenten det drejer sig om Atlantpagt, Forenede Nationer, skandinavisk forsvarsforbund eller andet, der kan være tale om.

I den radikale udtalelse understreger man også, at man intet ved om, i hvilket omfang eller i hvilke tilfælde Danmark forpligtes til at deltage med troppestyrker i fremmede lande. Jeg mente, det var gået op for det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, at den øverstkommanderende for de vesteuropæiske styrker får den betydningsfulde opgave at skabe et sammenhængende forsvar for alle Atlantpagtens lande. Overfor disse lande får han et ansvar, ligesom naturligvis de enkelte lande får deres ansvar overfor den øverstkommanderende med hensyn til at skabe forudsætninger for, at et vesteuropæisk forsvar overhovedet kan føres.

Jeg understreger, det er et vesteuropæisk forsvar, der er tale om, et fællesforsvar. I forsvarsplanerne er Danmark en del af den nordeuropæiske region. Det er indlysende, at danske styrker skal bruges til forsvar af Danmark, hvad jeg allerede har sagt nogle bemærkninger om ved sagens første behandling. Det radikale mindretal har i sin betænkning i denne forbindelse henledt opmærksomheden på de danske styrker i Nordtyskland, og herom er der fremsat nogle meget træffende og rigtige bemærkninger i udvalgsflertallets betænkning, udtalelser, som jeg ikke skal gentage, men jeg vil gerne føje til, at forholdet i dag er det, at Norge f. eks. har stående 4000 mand udrustet i Nordtyskland, side om side, så nogenlunde, med den styrke på 1000 danske mand, der er dernede, og man betragter fra Norges side denne styrke først og fremmest som en styrke, der skal dække indgangen til Danmark, en styrke, som f. eks. sammen med de øvrige styrker i Jylland tillige udgør et forsvar både for Danmark og for Sydnorge, set i det nordeuropæiske fællesforsvars perspektiv.

Jeg vil derfor sige, at det forekommer mig at være en meget akavet betragtning, at det skulle være en svækkelse af det

dansk-norske eller af det danske og det norske forsvar at have styrker liggende umiddelbart syd for den danske grænse i stedet for at have dem liggende lige nord for grænsen. Enhver kan jo se urimeligheden og det fuldkommen selvmodsigende i en sådan opfattelse, men jeg vil gerne føje til, at iøvrigt vil de danske myndigheder altid have indflydelse på den geografiske placering af de danske styrker gennem de aftaler, der på grundlag af den nye kommandoorganisation for Vesteuropa skal træffes i disse henseender. Jeg må måske også i denne forbindelse igen minde om konsekvensen af det radikale partis tilslutning til den skandinaviske forsvarsunion i sin tid. Ifølge denne gensidigt forpligtende aftale kunne både svenske og norske styrker i givet fald komme til at kæmpe i Danmark, lige så vel som danske styrker kunne komme til at kæmpe både i Sverige og Norge. Endvidere har man jo i de sidste 4—5 år haft en dansk styrke under engelsk overkommando i Tyskland, så problemet er ingenlunde nyt. Men det helt afgørende i denne forbindelse og ved drøftelsen af alle disse problemer er jo til syvende og sidst dette, at de danske styrker til enhver tid indgår og skal indgå som led i forsvaret af Danmark ud fra en strategisk vurdering af, hvad der giver den største effekt ved forsvaret af Danmarks eget territorium, og på basis af de aftaler, der træffes med danske myndigheder.

I den radikale udtalelse i betænkningen søger man også diskret at skræmme med, at der intet foreligger om, hvorvidt fremmede tropper i fredstid kan placeres på dansk territorium — det er altså den såkaldte basepolitik, man her fra radikal side søger at få en debat ført om. Jeg vil gerne i sammenhæng med dette tillade mig at citere nogle bemærkninger af den norske stortingsproposition, hvor man søger stortingets samtykke til de Bruxellesaftaler, som vi forhandler om her. I den norske stortingsproposition af 19. januar i år hedder det om dette spørgsmål om baser, som altså det ærede medlem hr. Johs. Christiansen også ønsker drøftet — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et citat —:

„Det følger af den basepolitik, som norske myndigheder har fastlagt, at de afdelinger, som skal være stationeret i Norge, vil være norske afdelinger, så længe landet ikke er udsat for angreb eller trusel om angreb.

Den norske basepolitik hindrer selvsagt ikke, at Norge bygger ud sine militære anlæg som led i et fælles forsvarssystem,